

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАЛЕЖНОСТІ СОРБЦІЇ ІОНІВ ВАЖКИХ МЕТАЛІВ ВІД pH РОЗЧИНУ

Пилипович О.М., Кичкирук О.Ю.

Житомирський державний університет імені Івана Франка

На даний час актуальними та пріоритетними стають наукові та технологічні дослідження, спрямовані на захист та охорону довкілля. Це викликано негативним антропогенним впливом на оточуюче середовище, зокрема іонів важких металів. У зв'язку з цим утвердилась переконлива думка, що природоохоронні заходи мають бути пріоритетними.

Відомо, що іони кадмію, плюмбуму є антропогенними забруднювачами і виявляють сильний токсичний вплив на організм людини, зокрема порушують діяльність нервової системи, негативно впливають на роботу шлунка та нирок, накопичуються в кістках і волоссі. Ці метали потрапляють до організму людини з навколишнього середовища, в першу чергу через споживання води. Тому контроль за їх вмістом в питній та природній воді є важливою задачею для досліджень. Незначний вміст токсичних елементів у водах вимагає попереднього їх концентрування і подальшого визначення фізико – хімічними або хімічними методами.

Метою нашого дослідження було дослідити процес вилучення іонів Cd^{2+} і Pb^{2+} з водних розчинів кремнеземними адсорбентами. При цьому вирішувались такі завдання: вивчити вплив pH розчину на ступінь вилучення іонів цих металів у статичному режимі адсорбції; дослідити ефективність адсорбції металів різними сорбентами. Як сорбенти використовували силікагель Merck з питомою поверхнею 234 г/см^2 та осаджений кремнезем. Для вивчення сорбційних характеристик використовувались розчини з pH 4,3; 6,9; 9,2, які готувались безпосередньо перед дослідженням, та концентрацією іонів важких металів 10^{-4} моль/л.

Сорбцію проводили в статичних умовах: певну наважку адсорбенту заливали певним об'ємом розчину металу і струшували протягом 4 годин. Концентрацію іонів у розчині визначали атомно – абсорбційним методом аналізу на полум'яному атомно – абсорбційному спектрофотометрі С-115- ПК у полум'ї суміші повітря – пропан – бутан.

За результатами дослідження було побудовано криві залежності % сорбції від pH розчину. З даного дослідження видно, що іони важких металів (Cd^{2+} і Pb^{2+}) в кислому середовищі не вилучаються; в нейтральному середовищі вилучення зростає до 50-60%; в лужному середовищі – кількісно вилучається іони плюмбуму на 99 %, а іони кадмію на 99,9%.

Подані результати стосуються обох адсорбентів, отже ефективність адсорбента не залежить від його природи.